

MAKRO GÖRÜŞ

Dış Ticaret

Ekim 2021

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Ekim'de ihracat ithalattan hızlı artışını sürdürdü. Ekim ayında ihracat yıllık bazda %20,1 artışla 20,8 milyar dolar oldu. Aynı dönemde ithalat %12,8'lik ılımlı artışla 22,2 milyar dolar seviyesinde kaldı. Bu tablo ile uyumlu olarak mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış veriler Ekim'de ihracatın ithalattan güçlü performans kaydettiğini ortaya koydu. Söz konusu dönemde aylık bazda ihracat %2,2 artarken, ithalatla aylık artış %1,3 olarak gerçekleşti.

Ekim'de ihracatın ithalatı karşılama oranı artarken, dış ticaret açığı sert geriledi.

Ekim 2020'de %87,8 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2021'in aynı ayında %93,5'e yükseldi. Dış ticaret açığı ise 2,4 milyar dolardan 1,4 milyar dolara geriledi. 2020 Ekim'de 712 milyon dolar açık veren enerji hariç dış ticaret dengesi Ekim 2021'de 3,2 milyar dolar fazla verdi. Aynı dönemde altın ve enerji hariç dış ticaret fazlası 856 milyon dolardan 3,2 milyar dolara yükseldi. Altın dengesindeki iyileşmeden gelen katkı yavaşlayarak da olsa sürerken, ham petrol fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle genişleyen enerji açığı toplam dış ticaret açığındaki iyileşmeyi sınırladı. Bu sonuçlarla ilk on ayda ihracat 2020'nin aynı dönemine göre %33,9 artışla 181,7 milyar dolara çıkarken, ithalat %22,5 artışla 215,5 milyar dolar oldu. Böylece dış ticaret açığı yıllık bazda %15,9 azalarak 33,9 milyar dolara geriledi.

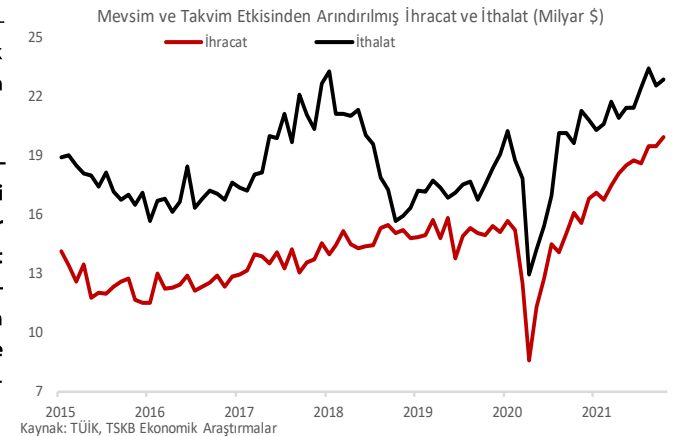
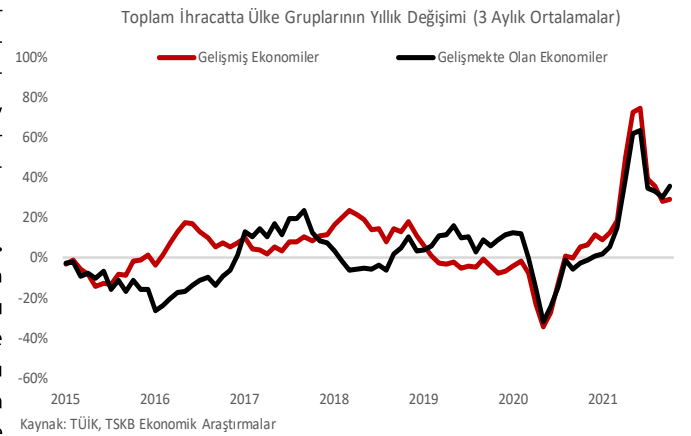
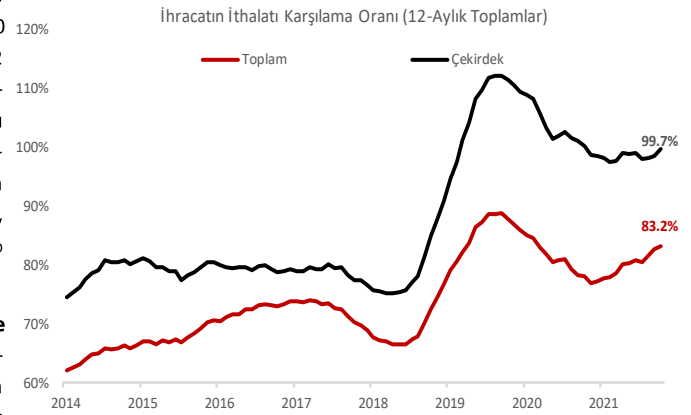
Ekim'de gelişmekte olan ekonomilere yapılan ihracattaki yavaşlama görece daha ılımlı kaldı. AB ekonomilerine yapılan ihracat Ekim'de yıllık bazda %18,7 artarken, AB hariç Avrupa'ya yapılan ihracatta artış sadece %5,7 oldu. Kuzey Amerika'ya yapılan ihracatta yıllık bazda artış %37,8 ile yüksek seyrederken, Asya'daki gelişmiş ekonomilere yapılan ihracatta karışık bir görünüm hakimdi. Japonya'ya yapılan ihracat yavaş artarken, Yeni Zelanda ve Avustralya'ya ihracat hızlandı. Bu dönemde gelişmekte olan ekonomilere yapılan ihracatın dirençli kaldığı gözlemlendi. Asya ve Orta Doğu'daki gelişmekte olan ekonomilere yapılan ihracatta artış görece sınırlı kalırken, diğer pazarlarda artışlar güçlü seyretti. Bu sonuçlarla Ekim'de gelişmekte olan ekonomilerin toplamına yapılan ihracat %25,1 oranında artarken, gelişmiş ekonomilere yapılan ihracatta artış %16,1 oldu.

İthalatın detayları Ekim'de iç talebe ilişkin ılımlı bir yavaşlama sinyali verdi.

Toplam tüketim mali ithalatı Ekim'de yıllık bazda %20,4 azalırken, detaylarda ayrıışan bir tablo ortaya çıktı. Binek otomobil ithalatı %58,1 gerileyerek toplam tüketim mali ithalatındaki azalışta etkili oldu. Dayanısız tüketim mali ise %1,4'lük sınırlı gerileme gösterdi. Öte yandan, dayanıklı tüketim mali ithalatı %28,2 artarken, yarı dayanıklı tüketim malları ithalatı yıllık bazda sırasıyla %12,7 oranında artış kaydetti. Bununla birlikte, geçen yıl Ekim'de güçlü artan yatırım malları ithalatı 2021'in aynı döneminde %25,6 azaldı. Ara mali ithalatı ise Ekim'de hızlanarak yıllık bazda %28,6 arttı. Ara malları içerisinde enerji faturasındaki yüksek artış etkili olurken, diğer kalemlerde karışık tablo sürdü. Toplam enerji ithalatı %157,0 artarken, enerji hariç ara mali ithalatında artış %5,0 ile sınırlı kaldı.

Ekim'de ihracat aylık bazda yine güçlü artarken üç aylık ortalamalar genel olarak dış talepteki yavaşlamayı teyit etti. Bununla birlikte, enerji ithalatındaki artış toplam dış dengedeki iyileşmeyi sınırladı. Kasım ayına ilişkin öncü veriler hem ihracatta hem de ithalatla yavaşlamanın devam etmiş olabileceğine işaret ediyor. Orta vadede ihracatta artışların, Türkiye'nin ticaret ortaklarındaki toparlanmanın seyri ile uyumlu daha makul bir hızda devam edeceğini tahmin ediyoruz. İthalat tarafında ise çekirdek unsurlarda iç talepteki yavaşlama ile ivme kaybı sürebilecek olsa da enerji faturasının dış ticaret açığındaki iyileşmeyi sınırlayıcı bir unsur olacağını değerlendiriyoruz.

Temel Dış Ticaret İstatistikleri (Milyon Dolar)						
	Eki.20	Eki.21	Yıllık Değişim	Ocak-Ekim 2020	Ocak-Ekim 2021	Yıllık Değişim
İhracat	17,315	20,792	20.1%	135,712	181,673	33.9%
İthalat	19,714	22,230	12.8%	175,987	215,533	22.5%
İhracat/İthalat	87.8%	93.5%		77.1%	84.3%	
Toplam Dış Ticaret Dengesi	-2,399	-1,438	-40.1%	-40,275	-33,860	-15.9%
Altın ve Enerji Hariç Denge	856	3,202	274.2%	-1,783	-83	-95.4%

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

(90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2021 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

